

SVETOVNI DAN SPOMINA NA ŽRTVE PROMETNIH NESREČ 2013

World Day of Remembrance for Road Traffic Victims

Naj bodo naše ceste varne!
www.varna-pot.si www.wdor.org

17.11.2013
SVETOVNI
DAN
SPOMINA
NA ŽRTVE
PROMETNIH
NESREČ

Obeležimo spomin v soboto, **16. novembra 2013 ob 17. uri** v Mestni hiši v Ljubljani, številnih krajih po Sloveniji in v svojih domovih.

Projekt podpirajo: SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE
Mestna občina Ljubljana
AMZS
AVP
Karitas

Nosilec projekta:

- Združeni narodi (ZN) - Svetovna zdravstvena organizacija - WHO
- Evropsko združenje žrtve prometnih nesreč - FEVR
- Zavod Varna pot

Na kratko

Ob Svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč želimo tudi v slovenskem prostoru opozoriti na bolečino, ki jo bližnjim, prijateljem, znancem in sodelavcem prizadene posledica prometne nesreče. Opozoriti želimo na številne poškodovane, ki zaradi posledic nesreče nikoli več ne bodo isti, kot so bili pred njo.

Dnevno na svetovnih cestah življenje izgubi 3.560 oseb oziroma 1,3 milijona letno. Nadaljnjih 50 milijonov je poškodovanih, 5 milijonov jih za vedno ostane invalidnih.

Lani je na evropskih cestah v prometnih nesrečah izgubilo življenje 27.700 oseb, težje je bilo poškodovanih 313.000 udeležencev.

V Sloveniji je od leta 1991 do 2012 na cestah umrlo 6.810 ljudi, poškodovalo pa se je preko 309.148 oseb.

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč je dan, ob katerem se spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah skupaj z njihovimi bližnjimi, prijatelji, sodelavci, znanci.

Obeleževanje spomina na žrtve prometnih nesreč poteka že od leta 1993, ko so spontani začetki prerasli v organizirano gibanje. Leta 2005 so ga podprli Združeni narodi, leta 2007 pa je WHO imenovala tretjo nedeljo v novembru za Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč.

V Zavodu varna pot se že sedmo leto pridružujemo gibanju in ob podpori številnih vladnih in nevladnih organizacij ter posameznikov po številnih domovih in krajih v Sloveniji obeležujemo dan spomina na žrtve prometnih nesreč.

Tretja nedelja v novembru, 17. november 2013, je imenovana za **Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč**. Aktivnosti ob Svetovnem dnevu bodo potekale na predvečer Svetovnega dne spomina, in sicer **v soboto, 16. novembra 2013**.

V tednu od 11. do 17. novembra 2013 pripravljamo različne vsebine:

- **Odkritje Osrednjega obeležja žrtvam prometnih nesreč na ljubljanskih Žalah, 13. 11. 2013**
- **Kulturni program v ljubljanski Mestni hiši, 16. 11. 2013**
- **Predstavitve in izid knjige »Nevidni svet žrtev prometnih nesreč«, dr. Damjane Žišt**
- Skupna novinarska konferenca v Ljubljani
- Poziv k aktivnemu sodelovanju in obeležitvi sodelujočih organizacij in občin
- Povabilo Predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja in odgovornih predstavnikov Vlade Republike Slovenije k javni podpori projekta.
- Povabilo poslancem Državnega zbora Republike Slovenije, diplomatom ter drugim političnim institucijam k javni podpori projekta.
- Poziv verskim voditeljem k nagovoru o strpnosti in spoštovanju pravil in udeležencev v cestnem prometu ter obeležitvi navedenega dne.
- Maše za žrtve prometnih nesreč po slovenskih cerkvah.
- Povabilo medijem in celotni javnosti, še posebej voznikom in ostalim udeležencem v prometu, naj bo Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč zaznamovan kot »Dan brez prometnih nesreč« (nedelja, 17. november)

Skupaj prispevajmo k višji senzibilizaciji in odnosu do prometne varnosti, Viziji Nič, Resoluciji nacionalnega programa prometne varnosti RS do leta 2013 in Evropskemu akcijskemu načrtu varnosti na cestah do leta 2020.

1. UVOD

Prvo organizirano obeleževanje spomina na žrtve prometnih nesreč je že leta 1993 organizirala britanska nevladna organizacija Road Peace. Sledile so aktivnosti, podprte s strani Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč, ki so žrtvam posvetile Evropski dan spomina. Z idejo francoske nevladne organizacije Esperanza – prižiganjem lučk v spomin in sloganom »Spomni se in premisli«, pa je gibanje dobilo nov zagon in se razširilo po vsem svetu.

V letu 2005 so gibanje podprli tudi Združeni narodi, leta 2007 pa je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) na podlagi Resolucije ZN 60/5 imenovala tretjo nedeljo v novembru za Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč. V letu 2011 je podporo aktivnostim podal tudi Evropski parlament.

Ocena Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) je, da na svetovnih cestah letno umre približno 1.3 milijona udeležencev, dnevno to pomeni smrt najmanj 3.560 oseb. Poškoduje se okoli 50 milijonov ljudi, pet milijonov pa jih za vedno ostane invalidnih.

V letu 2001, ko je Evropska unija začela z akcijskim planom za večjo prometno varnost do leta 2010, so evropske ceste zahtevale 50.000 življenj, približno 1,7 milijona ljudi se je telesno poškodovalo. Takrat zastavljeni cilj, da se do leta 2010 najmanj prepolovi število umrlih, žal ni bil dosežen. V letu 2012 je v prometnih nesrečah v Evropski uniji izgubilo življenje 27.700 oseb, težje je bilo poškodovanih 313.000 udeležencev.

Vir: PIN Report: http://etsc.eu/documents/PIN_Annual_report_2013_web.pdf

Združeni narodi in Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) so si zadali globalni cilj zmanjševanja števila umrlih in poškodovanih v prometu. Z deklaracijo »Decade of action for road safety 2011 – 2020« - Desetletje za večjo varnost na cestah 2011 – 2020, so ob podpori večine predsednikov držav, številnih vladnih in nevladnih organizacij, gospodarskih družb in posameznikov podprli številne aktivnosti za zasledovanje zadanega cilja. Slednji prinaša filozofijo in zavezo osebne odgovornosti vseh, ki lahko kakorkoli soodločamo ali prispevamo k večji prometni varnosti.

Več o tem: <http://www.vvv2012.si/sl/desetletja-varnosti-na-cestah.html>

V Sloveniji je od leta 1991 do 2012 na cestah umrlo 6.810 ljudi, poškodovalo pa se je preko 309.148 oseb.

Vir: <http://www.policija.si>

Število umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah je na žalost le metodološki način, ki izkazuje statistični pokazatelj prometne varnosti. Z aktivnostmi kot je Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč, smo v Sloveniji in po svetu nimim številkam dali imena in priimke. Dali smo tudi del sebe - v želji in s ciljem uresničitve Vizije nič.

Zavod Varna pot se je že leta 2007 pridružil svetovnemu gibanju in obeležil ta dan z aktivnostmi v Ljubljani in prižiganjem svečk, podprle so nas številne vladne in nevladne organizacije ter posamezniki po številnih domovih in krajih v Sloveniji.

V letu 2013 se že sedmo leto zapored pridružujemo mednarodnemu gibanju in dodajamo kamenček k mozaiku prometne varnosti.

2. NAMEN

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč je dan, ob katerem se spomnimo vseh umrlih in poškodovanih v prometnih nesrečah skupaj z njihovimi bližnjimi, prijatelji, sodelavci, znanci.

Smrt ali poškodba v prometni nesreči je nenaden, silovit in travmatičen dogodek, ki ima dolgotrajen ali celo trajen vpliv na življenje celotne družine. Vsako leto se številu poškodovanih in trpečih zaradi izgube ljubljene osebe po vsem svetu prišteje več milijonov novih trpečih zaradi posledic prometnih nesreč.

Občutek žalosti in nemoči te ogromne skupine je še toliko večji, ker je veliko število žrtev mladih in ker bi veliko število prometnih nesreč lahko in morali preprečiti.

Tudi odnos javnosti do smrti, poškodb in žrtev prometnih nesreč povečuje občutek nemoči, saj je leta velikokrat nezadosten, neprimeren, neprijazen in celo krut do izgube življenja ali izgube kvalitete življenja.

Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč je tako odgovor na potrebo žrtev prometnih nesreč po javnemu priznanju njihovega trpljenja in izgube.

V okviru akcijskega programa »Desetletje za večjo prometno varnost 2011- 2020« bodo letošnje aktivnosti po vsem svetu potekale pod sloganom:

»Naj bodo naše ceste varne«

Zakaj je Svetovni dan spomina pomemben?

- Ker:
- s pridobljeno pozornostjo predstavlja spodbudo in poziv državi za izvajanje nacionalnih programov;
 - povezuje žrtve prometnih nesreč po vsem svetu;
 - družbi sporoča, da so posledice prometnih nesreč nesprejemljive;
 - pomanjkanje informacij o žrtvah prometnih nesreč ustvarja med ljudmi ravnodušnost;
 - s spominom in javnim pogovorom o žrtvah prometnih nesreč ustvarja skupno preventivo na tem področju;
 - je molčanje del kolektivnega zatiskanja oči pred resnico.

3. ORGANIZATOR in KOORDINATOR AKTIVNOSTI

V svetu je organizator Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) v sodelovanju z Evropskim združenjem žrtev prometnih nesreč (FEVR).

Po posameznih državah aktivnosti organizirajo in koordinirajo nevladne organizacije za pomoč žrtvam prometnih nesreč. V Sloveniji je to Zavod Varna pot, ki je polnopravni član FEVR od leta 2008.

V Sloveniji tako od leta 2007 naprej aktivnosti izvajamo po številnih krajih in domovih, ki jih organizirajo različne vladne in nevladne organizacije.

Tudi v letošnjem letu aktivnosti podpirajo:

- Svetovna zdravstvena organizacija - WHO
- Evropsko združenje žrtve prometnih nesreč - FEVR
- Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa
- Slovensko zavarovalno združenje
- Ministrstvo za notranje zadeve – Policija
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor
- Ministrstvo za zdravje
- Mestna občina Ljubljana in številne druge občine
- Občinski sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
- Avto-moto zveza Slovenije (AMZS)
- Slovenska Karitas
- Rdeči križ Slovenije
- Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS – Soča
- Zveza Združenj Šoferjev in Avtomehaničev Slovenije (ZZŠAM)
- Druge vladne in nevladne organizacije

4. VSEBINSKE IN ČASOVNE AKTIVNOSTI

Tretja nedelja v novembru, 17. november 2013, je imenovana za **Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč**. Aktivnosti ob Svetovnem dnevu bodo potekale na predvečer Svetovnega dne spomina, in sicer **v soboto, 16. novembra 2013**.

Letos se **v tednu od 11. do 17. novembra 2013** z različnimi vsebinami in v povezavi z vladnimi in nevladnimi organizacijami mednarodni akciji pridružujemo že sedmo leto zapored.

Kljub temu, da v Ljubljani tokrat za razliko od prejšnjih let ne pripravljamo akcije s prižiganjem svečk, pozivamo različne organizacije po slovenskih občinah, da na kulturnen in primeren način ter ob pripravi lastnega programa počastite Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč.

Odkritje Osrednjega obeležja žrtvam prometnih nesreč v Sloveniji

Kje: Nove Ljubljanske žale

Kdaj: sreda 13. November 2013 ob 11. uri

Pod častnim pokroviteljstvom Slovenske akademije znanosti in umetnosti bo spomenik odkril **predsednik RS Borut Pahor**.

Vljudno vabljeni.

Več o: www.varna-pot.si

Spomenik je delo arhitekta in akademika Marka Marijana Mušiča. Na njem pa so zapisani verzi priznanega slovenskega pesnika in akademika Nika Grafenauerja.

<p>Osrednja in svečana obeležitev Svetovnega dne spomina na žrtve prometnih nesreč v Ljubljani, s kulturnim programom.</p> <p>Več o: www.varna-pot.si</p>	<p>Kje: Rdeča dvorana v Mestni hiši, Mestni trg 1 v Ljubljani</p> <p>Kdaj: sobota 16. novembra 2013 ob 17. uri</p>
<p>Predstavitvev in izid knjige »Nevidni svet žrtev prometnih nesreč«, dr. Damijane Žišt</p> <p>Kje: Rdeča dvorana v Mestni hiši, Mestni trg 1 v Ljubljani</p> <p>Kdaj: sobota 16. novembra 2013 ob 17. uri</p> <p>Več o: www.varna-pot.si</p>	
<p>Ostale aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skupna novinarska konferenca v Ljubljani • Poziv k aktivnemu sodelovanju in obeležitvi sodelujočih organizacij in občin • Povabilo Predsednika Republike Slovenije gospoda Boruta Pahorja in odgovornih predstavnikov Vlade Republike Slovenije k javni podpori projekta. • Povabilo poslancem Državnega zbora Republike Slovenije, diplomatom ter drugim političnim institucijam k javni podpori projekta. • Poziv verskim voditeljem k nagovoru o strpnosti in spoštovanju pravil in udeležencev v cestnem prometu ter obeležitvi navedenega dne. • Maše za žrtve prometnih nesreč po slovenskih cerkvah. • Povabilo medijem in celotni javnosti, še posebej voznikom in ostalim udeležencem v prometu, naj bo Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč zaznamovan kot »Dan brez prometnih nesreč« (nedelja, 17. november) • 	<p>Na spletni strani Zavoda varna pot www.varna-pot.si, bodo objavljeni vsi kraji in organizacije, ki bodo obeležile Svetovni dan spomina na žrtve prometnih nesreč.</p> <p>Sporočite nam na info@varna-pot.si</p>

5. PROMOCIJSKA IN MEDIJSKA ORODJA

Aktivnosti bomo oglaševali in o dogodkih poročali preko spodnjih medijev in na spodaj zabeležene načine:

- Spletna stran Zavoda Varna pot www.varna-pot.si
- Plakat v elektronski obliki objavljen na spletni strani www.varna-pot.si z možnostjo prenosa (download) v dimenzijah A3, A4 in plakat v dimenziji 50x70 cm
- Spot Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč (FEVR), ki ga bomo poslali na vse naslove
- Fotoreportaža objavljena na spletnih straneh Evropskega združenja žrtev prometnih nesreč (FEVR), World Day of Remembrance (www.wdor.org), Zavoda Varna pot (www.varna-pot.si) in ostalih sodelujočih organizacij in medijev.

Na medijskih orodjih bodo objavljeni tudi logotipi sodelujočih in podpornih organizacij aktivnosti ter občine, kjer se bodo aktivnosti odvijale.

6. ZAKLJUČEK

Ob Svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč želimo tudi v slovenskem prostoru opozoriti na bolečino, ki jo bližnjim, prijateljem, znancem in sodelavcem prizadene posledica prometne nesreče. Opozoriti želimo na številne poškodovane, ki zaradi posledic nesreče nikoli več ne bodo isti, kot so bili pred njo.

Tako želimo prispevati svoj delež k višji senzibilizaciji in odnosu do prometne varnosti, Viziji Nič, Resoluciji nacionalnega programa prometne varnosti RS do leta 2013 in Evropskemu akcijskemu načrtu varnosti na cestah do leta 2020.

Uspeh te pobude je in bo odvisen od čim širše udeležbe, na koncu pa tako kot vedno od nas vseh. Podprite nas na tej poti in pokažite, da nismo sami!

Za dodatne informacije smo vam na voljo na tel. št. 05/99 55 022 (Ana Končan) ali elektronskem naslovu info@varna-pot.si.

S spoštovanjem,

Robert Štaba, univ. dipl. inž.
Zavoda Varna pot
Predsednik

ZAVOD VARNA POT
Za večjo varnost na cestah.
Linhartova 51, 1000 Ljubljana